

УДК 330.322:338.242

DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2026-2-6>

МЕХАНІЗМИ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИЙ БІЗНЕС В УМОВАХ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ

О. М. СОКОЛОВА

кандидат економічних наук, доцент,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7061-3692>

Анотація. Мета статті полягає у виробленні рекомендацій щодо удосконалення напрямів розвитку механізмів інвестування у високотехнологічний сектор України в умовах мобілізаційної економіки. **Методика дослідження.** В ході наукового дослідження використовувалися загальнонаукові методи: аналізу та синтезу, групування та класифікації, статистичного аналізу, порівняльного підходу, логічного узагальнення. **Результати.** Проведено аналіз внеску високотехнологічного бізнесу у ВВП України за 2022–2025 рр. та виявлено тенденцію до зростання, яка досягла найбільшої інтенсивності у 2025 році. Встановлено, що механізми залучення інвестицій у високотехнологічний бізнес у різних країнах формуються з урахуванням рівня інституційного розвитку та стратегічних пріоритетів держави. Дослідження засвідчило, що в Україні в умовах мобілізаційної економіки сформувалася специфічна система залучення інвестицій: розвиток військових технологій, венчурне інвестування, реінвестування прибутку, грантове фінансування, тобто поєднання обмежених зовнішніх ресурсів із активізацією внутрішніх джерел. **Практична значущість результатів дослідження.** Обґрунтовано, що розвиток механізмів залучення інвестицій у високотехнологічний бізнес України має здійснюватися в контексті формування інноваційної моделі національної економіки, державного стимулювання технологічних інновацій, інтеграції наявних механізмів із кращими міжнародними практиками та забезпечення сприятливого інвестиційного клімату.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний клімат, державна інвестиційна політика, секторальна економіка, високотехнологічний бізнес, інноваційний розвиток, мобілізаційна економіка.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах трансформації глобальної економіки роль інвестицій у розвитку високотехнологічного бізнесу набуває визначального значення, однак характер їх впливу є неоднорідним та залежить від специфіки національних економік. Зокрема, як свідчить міжнародний досвід, інвестиції виступають не лише джерелом фінансових ресурсів, але й каналом передачі технологій, управлінських практик та інноваційних рішень, що сприяє підвищенню продуктивності та формуванню нових конкурентних переваг [8]. Це особливо актуально для високотехнологічного сектору, де інвестиції забезпечують розвиток наукоємних виробництв і інтеграцію у глобальні ланцюги створення вартості.

Водночас аналіз міжнародного досвіду демонструє, що ефективність впливу інвестицій на економічне зростання не є лінійною. Наприклад, у В'єтнамі спостерігається стійке довгострокове зростання ВВП на рівні 6–7% на рік, що супроводжується стабільним збільшенням обсягів прямих іноземних інвестицій (далі – ПІІ) та розвитком високотехнологічного виробництва [8]. У Польщі інвестиції відіграли ключову роль у модернізації економіки та інтеграції у європейські ринки,

однак короткострокові коливання економічного зростання не завжди прямо корелюють із динамікою ПІІ. Це свідчить про те, що вирішальним є не лише обсяг інвестицій, але й їх структурна спрямованість, інституційне середовище та здатність економіки до засвоєння технологічних ефектів.

Для України ця проблема набуває особливої актуальності в умовах мобілізаційної економіки, коли інвестиційна діяльність відбувається під впливом значних макроекономічних та безпекових ризиків. Як показують дослідження, навіть за таких умов іноземні інвестиції залишаються важливим фактором підтримки економічної стійкості, зокрема через фінансування критичних секторів, включаючи цифровий [8]. Водночас залежність від зовнішнього капіталу, нестабільність інвестиційних потоків та вплив екзогенних шоків зумовлюють необхідність формування адаптивної моделі залучення інвестицій, орієнтованої на розвиток високотехнологічного бізнесу та посилення внутрішніх джерел економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання дослідження механізмів залучення інвестицій у високотехнологічний бізнес України в умовах мобілізаційної економіки є недостатньо широко висвітленим у науковій літературі. Попри це, окремі складові даної теми розглядаються

науковцями. Зокрема, питання сутності високотехнологічного сектору та його ролі в економіці досліджували такі автори: Е. В. Прушківська, А. М. Ткачук [5], О. Б. Саліхова [6], Л. І. Федулова [7]. Зазначені автори досліджували структурні характеристики високотехнологічного сектору, визначали його складові та обґрунтовували значення інноваційної діяльності як основи економічного розвитку. Дослідження О. Г. Мельника [3] розкриває теоретичні підходи до фінансування високотехнологічних галузей.

Що стосується особливостей інвестування у високотехнологічні галузі та ролі прямих іноземних інвестицій, то дане питання досліджували декілька авторів. Серед них доцільно виділити R. Chornyi, N. Chorna [8], які аналізували вплив прямих іноземних інвестицій на економічне зростання різних країн та їхню роль у технологічній модернізації; V.T. Phi [12], який досліджував взаємозв'язок між інвестиціями та розвитком інновацій; S. Zhang [16], який обґрунтовував значення інвестицій для забезпечення сталого розвитку високотехнологічних підприємств; експерти OECD [13], які акцентували увагу на політиках стимулювання інвестицій та взаємодії між малим та середнім бізнесом і транснаціональними корпораціями.

Питання глобальних тенденцій розвитку високотехнологічного бізнесу та їх впливу на економічне зростання розглядали міжнародні організації та аналітичні центри. Зокрема, аналітики McKinsey [14] досліджували трансформацію структури світових інвестицій та концентрацію капіталу у високотехнологічних галузях, а Organisation for Economic Co-operation and Development [10] аналізувала динаміку розвитку цифрової економіки. Дані Eurostat [11] дозволяють оцінити масштаби високотехнологічного виробництва та торгівлі в країнах ЄС, тоді як UNCTAD [15] розкриває глобальні тенденції інвестування у цифрові та інноваційні сектори.

Окрему групу джерел становлять статистичні та аналітичні матеріали, які забезпечують емпіричну основу дослідження. Зокрема, дані Державної служби статистики України [4] використовуються для оцінки динаміки ВВП та ролі

високотехнологічного сектору, а аналітичні матеріали InVenture [1] та InvestNews [2] дозволяють охарактеризувати сучасні особливості інвестування в український технологічний бізнес.

Формування цілей статті (постановка завдання). Мета статті – теоретико-прикладне обґрунтування розвитку механізмів залучення інвестицій у високотехнологічний бізнес України в умовах мобілізаційної економіки та розроблення пропозиції щодо їх удосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. В умовах повномасштабної війни економіка України зазнає суттєвих структурних змін, які проявляються у коливанні макроекономічних показників. За даними Державної служби статистики України, обсяг валового внутрішнього продукту (далі – ВВП) у 2024 році становив 7 658,7 млрд грн [4]. У 2025 році повні річні дані поки що не опубліковано, однак уже за I–II квартали ВВП становить 3 944,6 млрд грн, тоді як за аналогічний період 2024 року цей показник дорівнював 3 371,9 млрд грн [4]. Це дозволяє говорити про приріст на рівні близько 17% у першому півріччі, що свідчить про поступове відновлення економічної активності.

Значну частину ВВП формує високотехнологічний бізнес, який демонструє відносну стійкість навіть у кризових умовах. Як зазначають Е. В. Прушківська та А. М. Ткачук, високотехнологічний бізнес охоплює діяльність, що базується на використанні інновацій, результатів НДДКР та високого рівня знань [5, с. 47–48]. О. Б. Саліхова підкреслює, що саме високотехнологічні виробництва формують основу інноваційного розвитку економіки [6], тоді як Л. І. Федулова акцентує увагу на технологічній складності та інноваційній спрямованості таких видів діяльності [7].

Враховуючи складність статистичного виокремлення всіх складових високотехнологічного бізнесу, доцільно зосередити аналіз на тих сферах, які чітко пов'язані з ним в Україні. До них належать інформація та телекомунікації, а також професійна, наукова та технічна діяльність (табл. 1).

Дані таблиці 1 свідчать, що внесок високотехнологічного бізнесу у ВВП України має тенденцію

Таблиця 1

Внесок високотехнологічного бізнесу у ВВП України за 2022–2025 рр.

Показник	Роки			
	2022	2023	2024	2025 (I–II кв.)
Інформація та телекомунікації, млрд грн	206,7	264,7	309,4	167,4
Професійна, наукова та технічна діяльність, млрд грн	99,3	134,7	155,2	85,7
Разом, млрд грн	306,0	399,4	464,6	253,1
ВВП загальний, млрд грн	5 239,1	6 627,9	7 658,6	2 021,5

Джерело: складено автором на основі [4]

до зростання: якщо у 2022 році частка становила 5,8%, то у 2025 році (за I–II квартали) – 12,5%, тобто збільшилась у 2,2 рази (рис. 1).

Як видно з Рис. 1, частка високотехнологічного бізнесу в Україні в 2025 році позитивно вплинула на ВВП країни, однак, якщо показник порівнювати із розвиненими країнами, то він не є достатньо високим. Більшою мірою це зумовлено глибшою технологічною спеціалізацією економіки та активним залученням інвестицій у наукоємні галузі. Наприклад, згідно з даними Organisation for Economic Co-operation and Development [10], сектор інформаційно-комунікаційних технологій США демонструє стійке випереджальне зростання, яке у середньому становило 6,3% щорічно у 2013–2023 роках, що перевищує загально-економічні темпи майже утричі [10]. При цьому у 2023 році темпи зростання досягли 7,6%, а в окремих країнах перевищили 10%, що свідчить про домінуючу роль технологічного сектору у формуванні економічної динаміки. Аналогічно, за даними U.S. Bureau of Economic Analysis [9], саме галузі інформатизація та наукова діяльність забезпечили суттєвий внесок у приріст ВВП США у 2025 році [9].

У країнах Європейського Союзу, за даними Eurostat, частка високотехнологічної продукції у

зовнішній торгівлі становить близько 19–20%, а обсяги виробництва перевищують 400 млрд євро [11]. Це свідчить про високий рівень технологічної інтеграції економіки. Водночас у Китаї, як показує дослідження Zhang S., частка інвестицій у високотехнологічний сектор досягла 36,1% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій, що підтверджує його ключову роль у забезпеченні економічного зростання [16]. В'єтнам демонструє інший підхід, де залучення транснаціональних корпорацій забезпечило зростання ВВП на рівні 6–7% щорічно [8].

Особливого значення набуває саме інвестиційний фактор, що підтверджено численними науковцями та дослідниками. Так, за даними компанії McKinsey, починаючи з 2022 року близько 75% усіх оголошених грінфілд-проектів спрямовано у високотехнологічні галузі, зокрема виробництво напівпровідників, розвиток штучного інтелекту та акумуляторні технології [14]. Це свідчить про трансформацію глобальної інвестиційної моделі, де капітал концентрується у сферах, що формують майбутню структуру економіки. Узагальнення наведених підходів наведено у таблиці (табл. 2.)

Проведений аналіз у табл. 2. показує, що розвинені країни забезпечують значно вищі обсяги залучення інвестицій у високотехнологічний

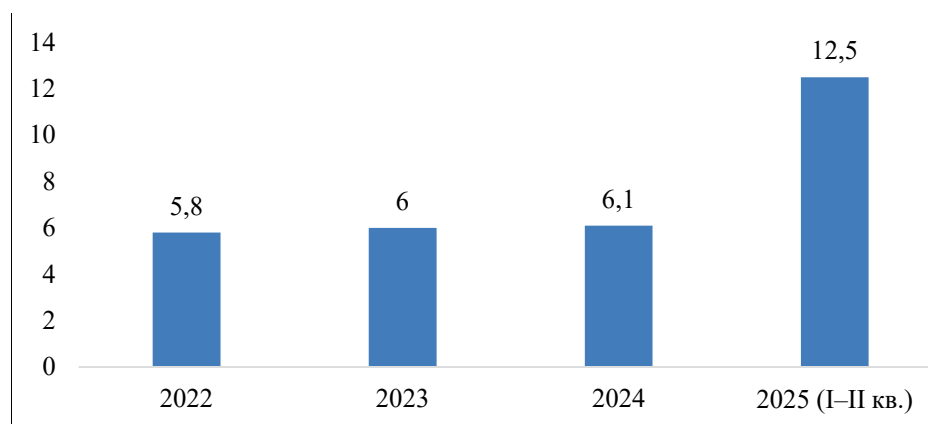

Рис. 1. Динаміка питомої ваги високотехнологічного бізнесу у ВВП України за 2022–2025 рр., %

Джерело: розраховано автором на основі [4]

Таблиця 2

Роль інвестицій у розвитку високотехнологічного сектору в різних країнах

Країна / регіон	Обсяг інвестицій у високотехнологічний сектор	Результати для економіки
США	115 млрд дол. щорічно у напівпровідники	зростання частки у глобальному виробництві чипів до понад 20%
Китай	36,1% від загального обсягу ПІІ	зростання прибутків сектору на 16,4%, формування 17,8% промислового прибутку
В'єтнам	до 20,1 млрд дол. щорічних ПІІ	стабільне зростання ВВП 6–7% на рік, розвиток електроніки
Польща	11,5 млрд дол. у високотехнологічні галузі	підвищення конкурентоспроможності та модернізація виробництва
Україна	1,2 млрд дол. (2023 р.)	близько третини ПІІ спрямовано у технологічний сектор

Джерело: складено автором на основі [8; 14; 16]

бізнес. Водночас важливою є не лише кількість залученого капіталу, але й різноманітність механізмів, які застосовуються для цього. Як свідчить міжнародний досвід, країни використовують різні підходи, що формуються під впливом комплексу чинників, зокрема рівня економічного розвитку, структури національної економіки, інституційної спроможності, стабільності політичного середовища та готовності ринку до впровадження інновацій [8]. Також вагомим фактором є роль відіграють фінансова стійкість держави, доступ до міжнародних ринків капіталу та рівень розвитку людського капіталу, що визначає здатність до засвоєння нових технологій [13]. У цьому контексті доцільно узагальнити основні механізми залучення інвестицій, які використовуються різними країнами світу (табл. 3).

Узагальнення у таблиці 3 наведених механізмів дозволяє зробити висновок, що сучасні моделі залучення інвестицій у високотехнологічний бізнес є комплексними та багаторівневими. Вони враховують специфіку економічної структури, рівень розвитку інституцій та стратегічні пріоритети держави.

Водночас ці підходи не можуть бути повністю імплементовані в Україні без адаптації, оскільки в умовах повномасштабної війни в Україні формується специфічна модель залучення інвестицій у високотехнологічний бізнес, яка істотно відрізняється від класичних підходів, характерних для розвинених країн. Її унікальність полягає у поєднанні обмежених зовнішніх ресурсів із активізацією внутрішніх джерел фінансування.

Найбільш поширеним механізмом залучення інвестицій в Україні, як зазначає Р. Ковальова, є

реінвестування прибутку, що свідчить про зміщення акценту на внутрішні фактори розвитку [2], що суттєво вирізняється від світових моделей. Це означає, що підприємства хоча і мають достатньо високу автономність, але водночас розвиток високотехнологічного бізнесу обмежується обмеженими обсягами інвестування. Однак автономність бізнесу має певні переваги в умовах мобілізаційної економіки. Така модель дозволяє бізнесу залишатися достатньо гнучким та адаптивним, на відміну від моделей розвинених країн, які опираються на зовнішні ринки фінансування.

Водночас сьогоденне фінансування високотехнологічного бізнесу в Україні дедалі більше залежить від його здатності інтегруватися у глобальні ринки, розвивати інноваційні продукти та використовувати альтернативні джерела капіталу. За даними InVenture, навіть в умовах мобілізаційної економіки венчурне фінансування та грантові програми залишаються важливими інструментами підтримки інноваційного середовища, хоча їх обсяги залишаються відносно невеликими [1]. Особливе місце займає розвиток оборонних технологій, який формує окремий сегмент інвестування з поєднанням державних, міжнародних та приватних ресурсів. Це свідчить про формування нової моделі, де інвестиційні механізми адаптуються до безпекових викликів та стратегічних потреб економіки (табл. 4).

Варто підкреслити, що наведені у таблиці 4 механізми свідчать про формування в Україні специфічної системи залучення інвестицій, яка принципово відрізняється від моделей, характерних для розвинених європейських країн. Дана відмінність не означає замкненість національної моделі, а

Таблиця 3

Механізми залучення інвестицій у високотехнологічний бізнес у різних країнах світу

Механізм	Країна	Характеристика
Інституційна інтеграція	В'єтнам, Польща	участь у міжнародних об'єднаннях та угодах забезпечує доступ до ринків і підвищує довіру інвесторів
Державна промислова політика	США	стимулювання стратегічних галузей через масштабні державні програми фінансування
Спрощення регуляторних процедур	Єгипет	запровадження єдиного дозволу для реалізації інноваційних проєктів
Спеціальні економічні зони	В'єтнам	податкові пільги та субсидії для залучення транснаціональних корпорацій
Розвиток партнерств	країни ОЕСР, Китай	формування зв'язків між МНК та місцевими підприємствами для передачі технологій
Захист інтелектуальної власності	країни ОЕСР	створення правових гарантій для інвесторів у сфері інновацій
Міжурядові інвестиційні угоди	країни Африки	забезпечення передачі технологій та розвитку людського капіталу
Регіональні програми розвитку	Польща	використання фондів для стимулювання інвестицій у менш розвинені території
Зелені стратегії	Єгипет, Чилі	стимулювання інвестицій у відновлювану енергетику та екологічні технології

Джерело: складено автором на основі [8; 13; 14; 16]

Таблиця 4

**Механізми залучення інвестицій у високотехнологічний бізнес України
в умовах мобілізаційної економіки**

Механізм	Сутність	Кількісні показники
Реінвестування прибутку	використання власних фінансових ресурсів підприємств для розвитку без залучення зовнішнього капіталу	1,8–2,6 млрд дол. ПП у 2025 р., значна частка – реінвестований прибуток
Експортно-орієнтована модель	інтеграція у глобальні ринки та орієнтація на міжнародний попит як джерело залучення інвестицій	понад 400 млн дол. інвестицій у окремі ІТ-компанії
Венчурне фінансування	інвестування у стартапи та інноваційні проекти з високим потенціалом зростання	498 млн дол. у 2025 р.
Грантове та міжнародне фінансування	залучення ресурсів міжнародних організацій без передачі частки у бізнесі	десятки млн дол. у вигляді грантів
DefenceTech (оборонні технології)	розвиток військових технологій із залученням державних, міжнародних та приватних ресурсів	стрімке зростання фінансування та розширення сегмента

Джерело: складено автором на основі [1; 2]

навпаки: її подальший розвиток потребує цілеспрямованого вдосконалення із врахуванням зарубіжного досвіду.

На наш погляд, доцільним є адаптація таких підходів, як розвиток партнерств між транснаціональними корпораціями та місцевим бізнесом, що сприяє технологічним розливам [13], посилення державного стимулювання інноваційних галузей за прикладом США [14], а також створення сприятливого інституційного середовища для інвесторів. Це дозволить не лише підвищити ефективність існуючих механізмів, але й забезпечити їхню інтеграцію у глобальні економічні процеси. У результаті може бути сформована більш стійка та конкурентоспроможна модель залучення інвестицій, адаптована до національних умов і водночас орієнтована на найкращі світові практики.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Результати дослідження показали, що частка високотехнологічного бізнесу в Україні зросла з 5,8% до 12,5% ВВП. Разом з тим, обсяги ПП залишаються обмеженими. Так, у 2025 році ПП становили 1,8–2,6 млрд дол. США, що значно

менше порівняно з розвиненими країнами та свідчить про дефіцит фінансових ресурсів. У світовій практиці ключовими механізмами залучення інвестицій у високотехнологічний сектор є державні програми фінансування, розвиток інституційного середовища, податково-інвестиційне стимулювання, захист інтелектуальної власності. В Україні домінують альтернативні механізми, серед яких венчурне інвестування, реінвестування прибутку, грантове фінансування та розвиток оборонно-технологічного сегмента. Така модель орієнтована на активізацію внутрішніх джерел у поєднанні із зовнішніми інвестиційними ресурсами.

Подальший розвиток механізмів залучення інвестицій у високотехнологічний бізнес України доцільно розглядати крізь призму формування інноваційної моделі економіки, що передбачає державне стимулювання технологічних інновацій, інтеграцію наявних механізмів із кращими міжнародними практиками, забезпечення сприятливого інвестиційного клімату. Важливим напрямом є інституціоналізація підтримки DefenceTech і грантових програм, що має забезпечити їх масштабування та інтеграцію у довгострокову інвестиційну політику держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інвестиції в технології замість людей: нова логіка зростання бізнесу під час війни. InVenture. 2026. URL: <https://inventure.com.ua/uk/analytics/articles/investiciyi-v-tehnologiyi-zamist-lyudej%3A-nova-logika-zrostannya-biznesu-pid-chas-vijni> (дата звернення: 15.04.2026).
2. Ковальова Р. Технологічні компанії України на експорт: куди йдуть інвестиції. InvestNews. 2026. URL: <https://investnews.com.ua/analityka/10798-tekhnologichni-kompanii-ukrainy-na-eksport-kudy-ydut-investytsii/> (дата звернення: 15.04.2026).
3. Мельник О.Г. Системи фінансування високих технологій. Проблеми економіки. 2014. № 4. С. 47–52. URL: https://problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2014-4_0-pages-47_52.pdf (дата звернення: 15.04.2026).
4. Національні рахунки України: ВВП за виробничим, розподільчим та кінцевим методом (архівні дані). Ukrstat. 2026. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/imf/arhiv/nr/nr_u.htm (дата звернення: 15.04.2026).
5. Прушківська Е.В., Ткачук А.М. Сутність та структура високотехнологічного сектору національної економіки. Економічний вісник. 2019. № 2. С. 43–49. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2019/2/EV20192_043-052.pdf (дата звернення: 15.04.2026).

6. Саліхова О.Б. Високотехнологічні виробництва: від методології оцінки до піднесення в Україні : монографія; НАН України, Ін-т екон. та прогнозів. Київ, 2012. 624 с.
7. Федуллова Л. Стадник В. Кількісна оцінка інтернаціоналізаційного потенціалу малих і середніх підприємств. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка*. 2026. № 1(228). С. 156–171. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2026/228-1/17> (дата звернення: 15.04.2026).
8. Chorny R., Chorna N. The role of foreign direct investment in promoting economic growth: evidence from Poland, Ukraine, and Vietnam. *Research in Globalization*. Vol. 12, June 2026. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2590051X26000055> (дата звернення: 15.04.2026).
9. Gross Domestic Product by Industry. BEA. 2025. URL: <https://www.bea.gov/data/gdp/gdp-industry> (дата звернення: 15.04.2026).
10. Growth of the Digital Economy Outperforms Overall Growth Across OECD Countries. OECD. 2024. URL: <https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2024/05/growth-of-digital-economy-outperforms-overall-growth-across-oecd.html> (дата звернення: 15.04.2026).
11. International Trade and Production of High-Tech Products. Eurostat. 2024. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_trade_and_production_of_high-tech_products (дата звернення: 15.04.2026).
12. Phi V.T. et al. The role of foreign direct investment in technology development and innovation. Taylor & Francis. 2023. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23311886.2023.2300514> (дата звернення: 15.04.2026).
13. Policies to boost FDI-SME linkages and productivity spillovers. OECD. 2023. URL: https://oecd.org/en/publications/fdi-qualities-review-of-egypt_04ed341a-en/full-report/policies-to-boost-fdi-sme-linkages-and-productivity-spillovers_79b5d550.html (дата звернення: 15.04.2026).
14. The FDI shake-up: how foreign direct investment today may shape industry and trade tomorrow. McKinsey. 2025. URL: <https://www.mckinsey.com/mgi/our-research/the-fdi-shake-up-how-foreign-direct-investment-today-may-shape-industry-and-trade-tomorrow> (дата звернення: 15.04.2026).
15. World Investment Report 2025. UNCTAD. 2025. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2025> (дата звернення: 15.04.2026).
16. Zhang S. Foreign direct investment and the sustainable growth of high-tech enterprises in China. MDPI. 2025. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/17/23/10756> (дата звернення: 15.04.2026).

REFERENCES

1. InVenture. (2026). Investytsii v tekhnologii zamist liudei: nova lohika zrostannia biznesu pid chas viiny [Investments in technologies instead of people: a new logic of business growth during war]. Available at: <https://inventure.com.ua/uk/analytics/articles/investyciyi-v-tehnologiyi-zamist-lyudej%3A-nova-logika-zrostannya-biznesu-pid-chas-vijni> [in Ukrainian].
2. Kovalova R. (2026). Tekhnolohichni kompanii Ukrainy na eksport: kudy ydut investytsii [Ukrainian technology companies for export: where investments go]. InvestNews. Available at: <https://investnews.com.ua/analytika/10798-tekhnohichni-kompanii-ukrainy-na-eksport-kudy-ydut-investytsii/> [in Ukrainian].
3. Melnyk O.H. (2014). Systemy finansuvannya vysokikh tekhnologii [Financing systems of high technologies]. *Problemy ekonomiky*, no. 4, pp. 47–52. Available at: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2014-4_0-pages-47_52.pdf [in Ukrainian].
4. Ukrstat. (2026). Natsionalni rakhunky Ukrainy: VVP za vyrobnychym, rozpodilchym ta kintsevym metodom (arkhivni dani) [National accounts of Ukraine: GDP by production, income and final use (archival data)]. Available at: https://www.ukrstat.gov.ua/imf/arkhiv/nr/nr_u.htm [in Ukrainian].
5. Prushkivska E.V. & Tkachuk A.M. (2019). Sutnist ta struktura vysokotekhnolohichnoho sektoru natsionalnoi ekonomiky [Essence and structure of the high-tech sector of the national economy]. *Ekonomichnyi visnyk*, no. 2, pp. 43–49. Available at: https://ev.nmu.org.ua/docs/2019/2/EV20192_043-052.pdf [in Ukrainian].
6. Salikhova O.B. (2012). Vysokotekhnolohichni vyrobnytstva: vid metodolohii otsinky do pidnesennia v Ukraini [High-tech industries: from evaluation methodology to development in Ukraine]. NAN Ukrainy, 624 s. [in Ukrainian].
7. Fedulova L. & Stadnyk V. (2026). Kilkisna otsinka internatsionalizatsiinoho potentsialu malykh i serednikh pidpriemstv [Quantitative assessment of the internationalization potential of small and medium-sized enterprises]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Ekonomika*, no. 1(228), pp. 156–171. DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2026/228-1/17> [in Ukrainian].
8. Chorny R. & Chorna N. (2026). The role of foreign direct investment in promoting economic growth: evidence from Poland, Ukraine, and Vietnam. *ScienceDirect*, no. 12. Available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2590051X26000055>
9. BEA. (2025). Gross domestic product by industry. Available at: <https://www.bea.gov/data/gdp/gdp-industry>
10. OECD. (2024). Growth of the digital economy outperforms overall growth across OECD countries. Available at: <https://www.oecd.org/en/about/news/press-releases/2024/05/growth-of-digital-economy-outperforms-overall-growth-across-oecd.html>
11. Eurostat. (2024). International trade and production of high-tech products. Available at: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=International_trade_and_production_of_high-tech_products
12. Phi V.T. et al. (2023). The role of foreign direct investment in technology development and innovation. Taylor & Francis. Available at: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/23311886.2023.2300514>

13. OECD. (2023). Policies to boost FDI-SME linkages and productivity spillovers. Available at: https://oecd.org/en/publications/fdi-qualities-review-of-egypt_04ed341a-en/full-report/policies-to-boost-fdi-sme-linkages-and-productivity-spillovers_79b5d550.html

14. McKinsey & Company. (2025). The FDI shake-up: how foreign direct investment today may shape industry and trade tomorrow. Available at: <https://mckinsey.com/mgi/our-research/the-fdi-shake-up-how-foreign-direct-investment-today-may-shape-industry-and-trade-tomorrow>

15. UNCTAD. (2025). World investment report 2025. Available at: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2025>

16. Zhang S. (2025). Foreign direct investment and the sustainable growth of high-tech enterprises in China. MDPI. Available at: <https://www.mdpi.com/2071-1050/17/23/10756>

Olga Sokolova, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University. Mechanisms for attracting investment in high-tech business under a mobilization economy.

Annotation. The article is devoted to a comparative analysis of foreign experience in attracting investments in high-tech business and the formation of innovative models of development of Ukraine on this basis. **The purpose** of the study is to determine effective tools and directions for activating investment processes in the high-tech sector in the conditions of military transformation of the economy and to substantiate the prospects for their improvement. **Methodology of research.** In the course of the scientific study, general scientific methods of cognition were used, in particular analysis, synthesis, comparison, generalization, induction, deduction and a systematic approach. **The results of the study** recorded a growing influence on the formation of gross domestic product at the expense of the high-tech sector. It is shown that despite positive trends, the share of high-tech business in Ukraine remains lower compared to developed countries. A comparative analysis of international experience was conducted and it was determined that in the leading countries of the world, investments are concentrated in knowledge-intensive industries due to active state policy, the development of partnerships with transnational corporations and the creation of a favorable innovation environment. At the same time, it was established that a specific model of investment attraction has been formed in Ukraine, which is based on special mechanisms, among which the development of military technologies receiving priority funding, venture investment, reinvestment of profits, as well as grant and international financing are of key importance. It is shown that these tools ensure the activation of entrepreneurial activity and stimulate the development of innovations even in the conditions of a war economy. It is substantiated that the formation of an effective innovation model for the development of Ukraine should be carried out taking into account the best foreign practices, in particular in the field of state support for high-tech industries, the creation of a favorable investment climate and the stimulation of technological development, while adapting them to national conditions and modern challenges. **The practical significance of the study** lies in the possibility of using the proposed approaches and conclusions for the formation of state investment policy and the development of strategies for the development of the high-tech sector of the economy of Ukraine.

Keywords: investments, investment climate, state investment policy, sectoral economy, high-tech business, innovative development, mobilization economy.

Дата надходження статті: 23.04.2026

Дата прийняття статті: 14.05.2026

Дата публікації статті: 22.06.2026